

Franckesche Stiftungen zu Halle

Specimen Arcani Formarum Nominum Hebr. Ad Viros Summe Reverendum Dn. Dan. Ern. Jablonski, SS. Theol. D. Potentissimo Porussorum Regi A Concionibus Et ...

Simonis, Johann

Halae Magdeburgicae, MDCCXXX.

VD18 13485601

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

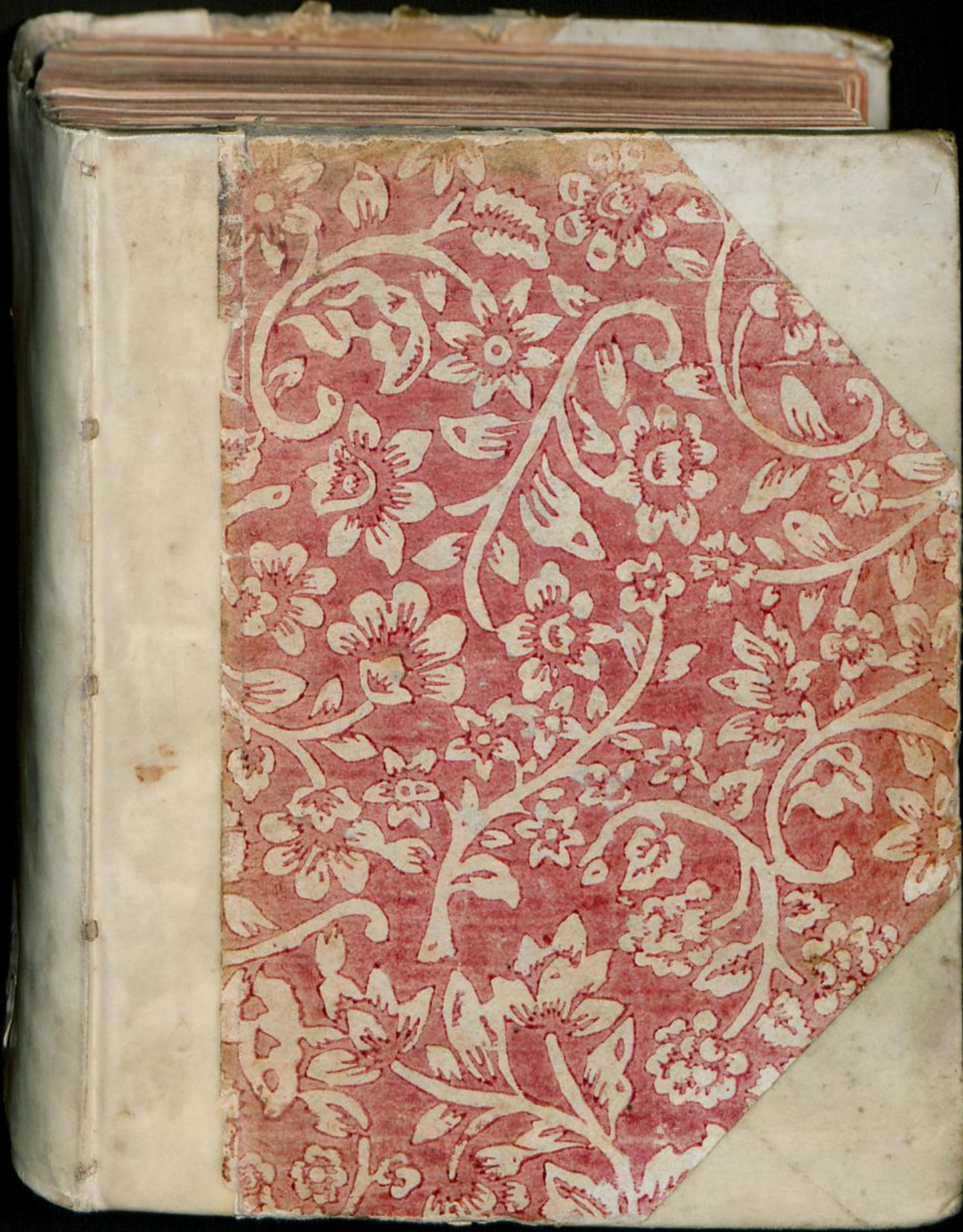
Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:oby:ha33-1-202810

131 B. 3

131 B3

11.

[10]

SPECIMEN
ARCANI FORMARUM
NOMINUM HEBR.

AD

VIROS

SUMME REVERENDUM

DN. DAN. ERN. JABLONSKI,

SS. THEOL. D. POTENTISSIMO PORUSSORUM REGI
A CONCIONIBUS ET CONSILIIIS ECCLESIASTICIS etc.

ET

PLURIMUM REVERENDUM

DN. JOH. PHILIP. HEINIUM,

SS. THEOL. D. GYMNASII ILLUSTR. JOACH.
RECTOREM ET PROF. PRIMAR.

MAGNOS LITERARUM SACRARUM FAUTORES,

SUB INITIUM ANNI NOVI MDCCXXX.

ANIMO GRATULABUNDO CONSCRIPTUM

A

JOH. SIMONIS

GYMNAS. ILLUSTR. REG. HAL. SUBR.
ET CONVICT. INSPECT.

HALÆ MAGDEBURGICÆ,
LITERIS CHRISTOPHORI SALFELDII VIDUÆ.

MDCCXXX.

[Faint, illegible text in a rectangular box at the top of the page]

BY DAN ERN JABONSKI
[Faint, illegible text]

MUM
[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

I. N. J.

Umanissimæ literæ Tuæ, VIR SUMME REVERENDE! quibus *Dissertatiunculam* meam *Epistolicam* de *Significatione Nominum Hebr. Formali* excipere dignatus fuisti, tantopere me excitarunt, ut inceptam illam Disquisitionem ulterius persecutus præsentique Specimine gravissima Tua negotia interpellare denuo ausus sim. Deessem vero officio meo, si hunc studiorum meorum fructum non etiam Tibi, VIR PLURIMUM REVERENDE! quem nuper sibi ereptum nostræ ludent Musæ, simul acceptum referrem. Tibi prima literaturæ Hebraicæ debeo initia; Tu meis hac in re conatibus primus annuisti. Tam æquos itaque opellæ meæ nactus Iudices, nunc paulo confidentius eam tractare incipio, *Arcani* quoque nomine inscriptam. Quodsi enim LUD. CAPPELLUS suum *Arcanum punctationis Hebr. revelatum*, & MATTHÆUS HILLERUS *Arcanum Kethibb & Kri* hęc nominis insigniri posse judicarunt,

A 2

quidni

quidni & meus ille fœtus eodem nomine venire queat? Quo longius sane progredior, eo profundius in intima Hebraismi penetralia penetro, eoque plura passim observo, quibus linguam S. pristino suo decori non parum restitui, & sacro V. T. Textui maximam lucem affundi posse arbitror.

En igitur Vobis, VIRI in tali literatura incomparabiles! novum hoc inventi mei Specimen, quod gravissimo Vestro iudicio denuo subijcio.

Ex quo tempore explanavi *Heemanticum* initiale, (cui sensum *Præfixi* ב, incluso simul *Pronomine Relat.* וְשֵׁנ, inesse comperi,) & ה, quod dixi *Prolongationis* s. *Extensionis*, idque ratione vel *Loci & Quantitatis*, a) vel *Temporis*: ad reliqua *Aucta* perrexi, ubi se primo obtulerunt *Aucta* ab initio per literas א & י, quarum significatum tutissime erui posse credebam, si in subsidium vocarem *Præformantes Futurorum*. Ibi ergo cum viderem, א & י habere notionem *Futuritionis*, (liceat cum Scholasticis ira loqui,) eandem quoque competere literis istis, ubi pro *Heemanticis* veniunt, non sine ratione statui, confirmatus insuper inductione exemplorum, quibus singulis dicta significatio convenit. Quid vero differant א & י, nondum compertum habeo; convenire potius utrumque, exinde patet, quod sensu eodem dicatur אַבְרָם & אֲבְרָם *fluvius perennis*, אֲבְרָם.

Sunt

a) Cujus rei exempla adduxi אַהֲלֵכָה *processio longa*, אַהֲלֵכָה *fustis longus, contus*, אַהֲלֵכָה *vestimentum longum, stola*, אַהֲלֵכָה *liquefactio longe protracta*, qualis testudinum reptantium esse solet Pf. LVIII. 9. אַהֲלֵכָה *canalis longus*, אַהֲלֵכָה *tunica intertexta longa* &c.

Sunt itaque ex parte ejusdem naturæ cum ה *Ex-*
tensivo Temporis, notantque *Futuritionem*, vel saltem
Intentionem rei futura, sed & insuper *Durationem*,
Continuitatem, *Successionem*, *Consistentiam*, quæ sunt
 quasi *continua* quædam *Futuritio*. Singula sequentibus
 declaro exemplis. הַמִּוֶּחָה *indicatio futura*, sicut הַמִּוֶּחָה
mors futura & instans, הַחֲנוּת *castrametatio futura*,
 qua *intenditur*, 2. Reg. VI. 8. אֲבִטְחִים *melones*, succes-
 sive per terram sese *expandentes*, eique ad *maturita-*
tem usque incumbentes, rad. Hebr. proprie *inniti*,
 Arab. pronum *conjicere*: *expandere*, in Conj. 5. per
 planitiem *diffundi*. אֵיתָן in genere *res continuo subsi-*
stens, *perennis*, *indefinens*, ut Arab. وَاقِن, à rad. وَتَن
perennis & indefinens fuit, alias fere اَتَن *stetit*, *sub-*
stitit. תָּמִיד *perpetuitas*, *extensio vel prolongatio temporis*,
 & adverb. *perpetuo*, *jugiter*, Arab. اَمَد à rad. اَمَد,
extendit, *prolongavit*. b) אֲסֹף *vas*, cui aliquid *infun-*
ditur in futurum reservandum, אֲסֹף *horreum*, in quo
frumentum in futurum reponitur, à שָׂם *ponere*, quod
 spec. de *repositione in futurum usurpatur* in N. T. Syr.
 Matth. VI. 19. Convenit Arab. شام *recondidit*. Ea-
 dem Formæ ratio est in הַשְׂמִיחָה *Levit. V. 21. quod in*
 futu-

A 3

b) Vulgus Lexicographorum putat, ה *esse radicale*, quibus תָּמִיד *est perpetuus, jugis*. Sed meam Etymologiam confirmat 1.) *promta Significationis Formalis ex Arabismo* petita ratio, 2.) *quod nullibi in sœm. flectatur*, 3.) *quod cum præced. Substantivo per Regimen construatur*. Inde Rabbini pro more fecerunt novum Verbum in Hiph. הַתְּמִיד *continuavit*.

futurum reponitur, depositum, c) אֲשָׁפֹת & אֲשָׁפֹת
sterquilinum, locus, ubi quisquiliæ & stercora reponun-
tur & reposita servantur, à שָׁפַח ponere, reponere.
יִלְקוּטַי pira, in quam res colliguntur & collectæ in futu-
rum asservantur. אֲרֵרָה indigena, manens & vivens, ubi
ortus est. Eadem Formæ ratio est in תּוֹשֵׁב אֶצְעָה
digitus, ita dictus, quod annulo (qui inde dicitur מְבַעֵת)
infigatur & infixus maneat, à rad. צָבַע Chald. & Syr.
intinxit, Arab. immersit, infixit, Hebr. טָבַע אֲרֵבָה
locusta, successive & continuo se multiplicans. אֶפְעָה &
(ablato ה ultimo, sicut in מַעַל &c.) אֶפְעָה vipera, ab
indefinente sibilo, rad. פָּעָה clamavit, vel sibilavit ut
Æthiop. ለጸፆ: אֶקוּ (pro אֶנְקוּ) animal clamosum,
continuo clamans, à rad. Æthiop. ለፈፀ: Arab. نى
sonuit, clamavit. BOCHARTO est species hirci sylvestris,
qui derivat ab אֶנְקוּ, sensu quidem eodem; sed unde sic i
in fine? d) אֶשְׁכּוּר אֶשְׁכּוּר, successive maturescendo nigres-
cens, à rad. Arab. نكش nigrescens maturescere cœpit
uva. תִּירוֹשׁ mustum, vinum, potatum successive homi-
nis occupans cerebrum, rad. יָרַשׁ occupare: possidere.
יֶצֶהרֵר oleum, à luce s. splendore durante, quem præstat,
rad. inusit. צָהַר, alias זָהַר, splenduit, luxit. יָרִיב & יָרִיב
litigiosus, qui non desinit litigare. Plura adducere super-
vaca-

c) In regim. תְּשׁוּמָה & retracto accentu תְּשׁוּמָה, ut le-
ctum fuit in Codice Hilleliano, pro quo hodie vulgo
legitur תְּשׁוּמָה, sed sine simili exemplo.

d) Dixi alibi, Nomina Animalium singulari jure respue-
re Significationem Formalem, quod intellectum volo de
solis Nudis, ὀνοματωδεσίων Adamiticam ac primævam
linguæ simplicitatem magis redolentibus.

vacaneum esset. Duo saltem memoranda restant,
 1.) ejusdem Formæ quoque esse יהוה nomen *Entis*
Æterni, omnem durationem modo perfectissimo possiden-
 tis & q. habitantis. Jes. LVII. 15. Habemus ergo,
 quid sibi velit jod in יהוה. Controversiam vero de
 punctis יהוה meam hîc non facio, cum punctorum,
 excepto solo Dages forti, hîc & in aliis *Auctis* nulla
 habeatur ratio; secus quam fit in Nominibus *Nudis*.
 2.) Multas gemmas his Formis notari, quod sint *lapi-*
des maxime durabiles & consistentes, ut יהלום *adamas*,
 נחלמה vulgo *amethystus*, (rad. *integer, solidus, vali-*
dus fuit,) אקרה *carbunculus*, יספה *jaspis*, ab Arab.
 شفا *apparuit*, alias شى *transparuit*, pellucidus fuit,
 חרשיש *chrysolitus*, à rad. Syr. حرس *contudit*,
 (eadem etymi ratione ut יהלום ab הלם) vel ab Arab.
 حرس *firmus fuit*. Aliud est nomen proprium urbis
 à conditore (Gen. X. 4.) dictæ, vulgo *Tartessum* volunt.
 Sequuntur nunc *Aucta* rariora, quatuor per ה ex Conj.
 Hiph. duo vel tria per נ ex Niph. & unum ex Hithpah.
 singula ex Conjugatione sua æstimanda. De *Auctis* per ה
 in specie notandum, 1.) quod usitata sint solis Scriptori-
 bus divinis, qui circa & post Captivitatem Babylonicam
 vixerunt, usitatissima vero Rabbinis, 2.) quod adhibita
 occurrant, quando Conj. Kal *intransitiva* vel plane in-
 usitata est, ut הנחה *tranquillatio*, ex Hiph. *quiescere*
fecit, quietem dedit, העלה *ereptio*, ex Hiph. העיל *eri-*
puit &c. Prisciores hoc sensu usurparunt Formam
Auctorum per מ: quo observato multis vocibus lux af-
 funditur, e. g. Nah. II. II. בוקה ומבוקה i. e. *vacuitas*
 & *evacuatio*: מבוקה est *actus, quo quid vacuum fit*, h. e.
evacuatio, rad. בוק *vacuum esse vel fieri*; sic ומשואה
 ונטי-

vastitas (*status vastus*) & *vastatio* Zeph. I. 15. & solitâ metonym. *vastum* & *vastatum* Job. XXX. 3. משואה est actus, quo aliquid vastum fit, h. e. *vastatio*, rad. שואה *vastum esse vel fieri*; מהרל actus, quo metallum splendidum redditur, defecatio, Prov. XXVII. 21. e) rad. apud Arabes residua in sensu *splendendi*, in Hiph. *splendere fecit, splendidum reddidit* Job. XXIX. 3. c. XLI. 9. &c. His speciminis loco adductis, ad *Aucta à fine* progredior, quorum notissima sunt *Aucta* per ם, præcedente vel (⋄) vel ך. Quid sibi velit illud ם, nova indagatio non adeo indiget. Inculcant passim, esse *Augmentativum* significationis, quod HILLERUS, in quem post proprias meditationes incidi, in *Onomast. S.* p. 170. quatuor argumentis adstruit. *Augmentum* autem illud bifariam concipiendum est. Aut enim ם est nude *Intensivum*, ut in אמנם vel אמנם plane verum, certissimum, & adverb. certissime, ab אמן veritas; דומם, plane tacitus, mutus, à דום siluit. דרום meridies, auster, regio cœli lucidissima, derivo à rad. Arab. درت vel درت clare luxit, fulsit, sicut צהר à צהר, luxit, splenduit, ut contra צפון aquilo ab abscondendo. הרטם Magus, vel a multa scientia, ex mente CASTELLI, coll. Perf. خرت intellectus, (permutatis ד & ט) vel à summa solertia, coll. Hebr. חרץ acer fuit, Arab. per Dad, solers in arte fuit. שפם mystax, mentum, pars faciei omnium extrema, à ספה finire, absolvi, unde & שפה extremitas, finis, ora, spec. I.) labium,

e) Cujus loci sensus est: *Vas fusorium est pro argento, & fornax pro auro, & unumquodque pro ratione excoctionis vel defecationis sue, i. e. quantum opus est, (Exod. XII, 4.) ut splendidum reddatur.*

|oris| bium, |extremitas, 2.) *fimbria, ora vestis, 3.) litus, 4.) limes, &c.* Aut ׀ illud *Augmentativum* est *Collectivum* & *Comprehensivum*, ut in יומם *totus dies*, Neh. IX. 19. & adverb. *interdiu*, מרם *hominum multitudo*, à מר pl. מרים *homines*, proprie in eadem societate & familia *viventes*, f) à rad. Arab. *وس*, (pro qua etiam dicunt *وت*, *ה* & *ט* sic permutatis,) *extendit*, it. *se socium junxit amico* spec. mulieri, unde *חב* socius. Convenit *א* extendit, it. *propinquitatem inivit*, unde Æthiop. *א* sponsus, maritus. סלם *scala*, q. d. *elationum comprehensio*, h. e. *multi radii supra radios elati*, à סלל *extollere* &c. Longe amplioris usus sunt *Aucta* à fine per ׀ præcedente (׀) vel ׀, raro (׀), semel (-), in Nominibus propriis etiam ׀. Hæc à præcedentibus parum differunt: quod inde patet, 1.) quia ׀ alibi æque ac ׀ *pluritudinis* nota est, ut in formatione *Plur.* more *Chald.* in Pronominibus tam *Separatis* quam *Affixis*, & in *Afformantibus Verborum*; 2.) quia in Nominibus Propriis sæpiissime pro ׀ occurrit ׀, vid. HILLER. *Onomast.* S. p. 175. & 176. Ut adeo frustra sint Grammatici veteriores, qui *terminationem* hanc voluerunt esse *Diminutivam*. Convenit scil.

f) Hinc מרי אהל Job. XXXI. 31. *focii tentorii*, h. e. *domestici*, in eodem tentorio habitantes, & מרי סור c. XIX. 19. *focii arcani* i. e. *familiares, amici intimi*.

g) Talia Nomina apud Græcos fere desinunt in α oxytonon, ut άνθρακισσά *carbonum strues*, ποσσά *pullorum multitudo*, πατριά *familia paterna*, πυγά *lignorum strues*, ρογύ *rogus*, στρατιά *copia militum* &c.

B

h) Quod

scil. hoc ¶ *Heemanticum* cum ׀ in sensu *Augmentativo* priore, quando est *Intensivum*. Intendit autem vel quoad *Qualitatem* vel quoad *Quantitatem*, eamque vel *Continuam* s. *Magnitudinem*, vel *Discretam*, h. e. *Multitudinem* & *Numerum*: ut ex sequentibus exemplis patebit. אֲבָרָן, אֲבָרָן & אֲבָרָן das gängliche Verderben, בֵּיתָן *domus magna* & *egregia*, palatium, sic בְּנֵיָן *adificium ingens*, בְּרָקָן *genus fruticis in igne multum fulgurantis*, rad. *fulgurare*. h) כַּבֵּשָׁן *fornax ingens*, vulgo אֲכַבֵּשׁ *subigere*, sed sensu nullo, potius ab Arab. قَبَسٌ *accendit ignem*, permutatis כ & ק. פָּנָן *placenta major* & *eximia*, in honorem idolorum coqui solita, Syr. مَحْمُورٌ, אֲכַוָּה *uffie*, Chald. כַּכְבֵּן *affavit*. נֶצֶן *flos eximius*, אֲנֶצֶן vel נֶצֶה *flos*. סִנְיָן *Magnas*, אֲסַגָּה *Aramæis*, *magnus fuit*. סִרְיָן i. *princeps* vel *dominus magnus*, אֲשִׁירָן *princeps*, vel ab Arab. سَيَّرٌ *dominatus est*, it. *stridorem edidit*, unde 2. *axis rota*, אֲמִלְטוֹרֵי *multo stridore* 1. Reg. VII. 30. licet (-) prius mutetur, quod etiam fit in גִּרְוֹן & aliis. קָרְבָּן *possessio ampla*, קָרְבָּן *donum eximium*, שֻׁלְחָן *mensa major*, eine Speisestafel, que post cibum tollitur & removetur, rad. *mittere*, *remittere*, *remove*. אֲסוֹן *malum*, *damnum ingens*, אֲסוֹן *rad. Arab.* אֲסוֹן *alias* אֲסוֹן *malefecit*, *afflixit*. אֲרוֹן *cista major*, *area*,

h) Quod si רָתֵם non est *juniperus*, sed *genista*, nomen בְּרָקָן nulli frutici magis convenit quam *junipero*, 1.) quia tam frutex quam *baccæ* recentes igni admotæ *revera fulgurant*, 2.) quia propter *aculeos* idonea est ad *cadendum*, 3.) non est *spina*, quia à *spinis* diserte distinguitur Jud. II. 7, 16. neque *tribulus*, quia *tribuli* cum *fulgure* nihil habent *similitudinis*.

arca, in quam res colliguntur & congregantur, à rad. Æthiop. **אָלֶפּ**: collegit, congregavit. i) צָרוֹן optime COCCIJUS, collare, monile, idque eximium, procul dubio idem cum Arab. **صَوَانٍ** plur. armilla, alias **سَوَانٍ**, **سَوَانٍ** & **سَوَانٍ**, f. & , armilla, monile, unde verbum **سار** in Conj. 2. induit illi armillas, à quo non abludit Hebr. צָרוֹן, quod Paraphrastes Chaldæus tam Jud. VIII. 21. quam Jes. III. 18. per torquem reddit. Potest autem צָרוֹן derivari à צָר alias צָר ligare: unde etiam צָוָר collum, quod torquibus vel collaribus ligari solet. Eodem modo Chaldæi collum עונקא, Arabes **عَنْق** vocant, à rad. ענק cinxit, Æthiop. collo circumdedit torquem, Arab. in 4. Conj. collari cinxit canem. l) רְשִׁוֹן *potestas plena, Vollmacht*, à רָשָׁה Chald. & Samar. potuit, potestatem habuit &c. m) Devenio ad

i) In versione N. T. Æthiop. usurpatur pro Græco **συλλέγω**, quæ significatio neque ab Hebr. אָרָה Cant. V. 1. & Psalm. LXXX. 13. abludit. Inde quoque descendit אָרוֹת & אָרוֹת (transpos. pro אָרוֹת) congregationes, con- sociationes pecorum in eodem stabulo, de quibus suo loco, & Compos. אָרְזוֹ cistula, arcula pro recondendis thesauris, ex אָרָה & גּוֹ Syr. gaza, thesaurus.

l) Notabile est **א** in צָוָר, minimeque otiosum ratione significationis. Cum enim Collum hîc debeat esse *Objectum Actus ligandi*, assumitur **א**, ne sit Formæ פִּקֵּר, quippe quæ à verbis *Transitivis* ubique notat *Subjectum Actus intensivæ & frequenter agens*, vel ipsum *Actum* illum, ejusve *Effectum*; nunquam *Objectum*.

m) Hanc Formam *Augmentativam* etiam imitari videntur

ad *Aucta* per jod, præcedente (·), raro (-), n) quæ in genere *Pertinentiam rei ad rem*, (si ita loqui liceat,) five *Communicationem & Participationem* qualemcunque involvunt. o) Variant autem pro Primitivi sui significatione per octo circiter Classes: de quibus tamen plura hîc adducere superfedeo. In multis quoque jod illud mere est *Paragogicum*. Restant sola *Aucta à fine* per ך, præcedente (י.), י & ך, addo & (ך): quod ך nudam terminationem scem. constituit, adeoque significationi nihil superaddit. Neque ego plura jam superaddo, ne præsens Specimen ultra terminum constitutum excreseat.

In his enucleandis totus huc usque fui, cæteris interim minime neglectis, quæ ruditer quondam concepta in meliorem nunc redegi ordinem, maxime quod attinet Imperfecta, in quorum reductione ad Perfecta singularia me observasse, quæ universam grammatice non parum illustrent, jam alibi monui. Unum hujus rei exemplum adduxisse sufficiat. Mirum est, in tanta Nominum *Segolatorum* copia

Græci, additâ terminatione *ων*, ut in *μεγιστων*, *Magnas*, *νεων* *admodum juvenis*, *πελειων*, *avis rostro magno & acuto* (instar securis, Græc. *πέλειος*) *prædita* &c.

n) Quale (-) videtur velle Primitivum plurale, ut in *לפני* à *לפנים*, sic in *כילי* vel *כילי* *avarus*, q. d. *mensurarius*, tanquam à plur. *כילים* *mensurationes, ponderationes*, rad. *כור* *mensuravit*, Arab. *ponderavit nummos*: quod avarorum proprium.

o) Fere ut Græcorum Adjectiva Denominativa in *ως* acutum, in *ωνος, εως, οιος, ιος, υος*, & Substantiva Denominativa in *της* barytonon, & in *ως*.

pia (numero circiter 670.) à Verbis Quiescentibus tertiâ
 rad. ה tantum quinque occurrere cum ה quiescente For-
 mæ פִּקֵּר, duo dubia & forsitan vitiosa Formæ פִּקֵּר, nul-
 lum plane Formæ פִּקֵּר: cujus rei non alia suppetit ra-
 tio, quam quod (·) ultimum propter ה quiescens & toni
 absentiam syllabam ægre absolvat. Huic ergo incommo-
 do varie occurritur. Aut enim 1.) additur terminatio scem.
 aut 2.) in quibusdam accentus contra morem ad ultimam
 videtur deductus, ut in חִזְקָה Jef. XXVIII. 15. & רֵאָה *visio*,
 ibid. V. 7. quo referri potest זִרְהָה *ventilatio* i. e. *ventilatum*
 c. xxx. 24. sic in Proprio מִשָּׁה; 3.) ה cum præced. (·) per
 Apocopen abjicitur, ut in בִּנְהָה pro בִּנְהָה vel בִּנְהָה, sicut in Ver-
 bis, eadem de causa, ut in וִיכְלָה pro וִיכְלָה; 4.) ה mutatur in
 א, ut in כִּסָּה pro כִּסָּה, vel in ו, ut in חָגוּ; 5.) idem ה abit in
 jod, præcedente (·) cum accentu: unde vocalis penul-
 tima perit, (·) quidem necessario, (·) & Cholem ad ana-
 logiam, mutata, si (·) vel (·) fuerit, in (:), sub *Guttura-*
libus in (-:) vel (·), si Cholem, in (·), etiam sub *Non-Gut-*
turalibus, (ad insinuandam vocalem originariam, sicut
 alibi, e. g. in שִׁבְלִים,) sed restituenda, quoties ob pausam
 accentus retrogreditur. Sic ergo e. g. עֵנִי est pro עֵנָה,
 חֲצִי חֲצִי pro חֲצִי חֲצִי, פִּרְיָה pro פִּרְיָה, וִיפָה pro וִיפָה,
 עֵנִי fit ex עֵנִי, פִּרְיָה ex פִּרְיָה, חֲצִי חֲצִי ex חֲצִי חֲצִי,
 restituta ubique vocali originaria. Hinc tam in plur.
 quam in Affixione *Segolatorum* sequuntur leges, ut פִּתְיָה
 jod servato, & פִּתְיָה mutato ה in א, פִּרְיָה &c. quorum
 significationem quoque habent. Idem fit in Verbis יְחִי &
 יְחִי, pro יְחִי & יְחִי (Formæ Segolandæ יְעֵשׂ &c.) eo-
 rumque scem. & i. pers. pl. quæ retrogresso accentu similiter

se habent, ut יָחַי, יָחַי, sic הָשִׁיב, ab inusit. Arab. *سوا* *mærore affectit*, in 4. Conj. *dereliquit*, vel *سها* *oblitus fuit*, *neglexit*. Obiter quoque hic monèo, idem הָ quièsc. in fine Nominum nunquam occurrere cum י; p) Unde vexatissimum illud שִׁלָּה Gen. XLIX. 10. nequicquam à שִׁלָּה deducitur. Post tot Virorum Doctissimorum explicationes afferam & ego de eo conjecturam meam. Multi tam Judæorum quam Christianorum Interpretū in eo consentiunt, שִׁלָּה esse *filium*, sed nullo firmo fundamento, ob originis obscuritatem. Putem igitur, שִׁלָּה commode deduci posse à שִׁלָּה, cujus significatio generalis est *extraxit*, sicut Arab. *سلا* & Græc. *σολάω*, (ut sit Formæ *איש אים* pl. *אישים* q), vel à synonymo נָשַׁל, ut sit pro נָשַׁל, Formæ *איש* à נָשַׁל, צִיץ *lamina aurea* in fronte summi Pontificis, à *splendore*, rad. נָצַץ *micuit*, *splenduit*, conf. tamen Pf. CXXXII. 18. גִּישׁ Job. VII. 5. *squalor* ab Arab. *نجس* *impurus*, *spurcus fuit*, כִּיר Job. XXI. 20. idem cum Arab. *نكن* *infortunium*, rad. *durus fuit* &c. Hanc meam sententiam confirmo 1.) similibus S.S. phrasibus, quibus proles ex utero materno dicitur *extrahi*; 2.) Tar-

p) Nam בֹּזֵה Jef. XLIX. 7. commode per Infinitivum exponitur, & Nomini אֲבֵרָה Prov. XXVII. 20. subest lectio varians synonymi אֲבֵרָה.

q) Neglecto *Dages f. Compensativo*, ut alibi, e.g. in צִוְלָה & מְצוּלָה à צָלָה, שֹׁר *fibria*, *infima* & *latior futura*, à שִׁלָּה Chald. *consuit crasso* & *rudi modo*, Arab. *levi* & *latiore futura consuit*, שֹׁם *allium*, à *graveolentia*, rad. Arab. *شتم* *olfecit*; מְרוּצָה Jer. XXII. 17. à רָצַץ, מַחֵל à חָלָל &c.

2.) Targumistis ac Talmudicis שליה & שלמה simili-
liter est *embryo, fetus*; 3.) in lingua Arab. eadem de
causa *fetus masculus* dicitur *سليم* à *سليم* extraxit,
alias *سليم*. Succinit *سليم* produxit: genuit, unde *سليم*
proles, progenies, filius &c. quæ Nomina plane eadem
sunt cum Hebr. של (r). Sed et hæc Speciminis lo-
co dicta sunt.

Nihil superest, quam Officium, quod anniver-
saria hæc vicissitudo mihi injungit. Te itaque, VIR
SUMME REVERENDE! primum appello,
animo pariter grato, quod laborem meum tam benigne
accipere Tuoque patrocínio commendatum habere jam
dudum dignatus fueris, & gratulabundo, quod novum
hunc annum tam auspicato attingere divinâ Tibi contí-
gerit gratiâ. Nihil magis in votis habeo, quam ut
præsentis, imo & multorum subsequentiũ annorum
תקופה ad Te superstitem redeat atque incolumem,
וכתמר תפרח כארו בלבנון תשגה שתול בבית יהוה בחצרות
אלהינו תפריח: עוד תנוב בשיבה רשן ורענן תהיה: להגיד כי
ישר יהוה צורי ולא עולתה בו:

Tibi vero, VIR PLURIMUM RE-
VERENDE! eandem Dei gratiam luculenter &
ad admirationem usque experte! quid magis conve-
niat apprecari, quam Provinciam Tuam novam,
felicem faustamque, auxilium Dei per omnia præ-
fens,

r) Huc non incommode trahitur שלמה Deut. XXVIII. 27.
à שלמה, quod in sensu *extrahendi* apud Aramæos usita-
tum est & ita quoque occurrit Job. XXVII. 8. Formis
Verborum sic alternantibus, ut alibi sæpissime.

sens, corporis animique vigorem exoptatum, uno
verbo, ætatem ad seros annos florentissimam. Sic ergo,
VIRI vere φιλέθρατοι, Patroni summe colendi! una
cum Nobilissimis vestris Familiis, in Ecclesiæ Reique
publicæ atque literariæ emolumentum, valete, meisque
studiis, ut facitis, porro favete. Scribebam Halæ
Magdeburgicæ, sub initium anni novi
MDCCLXXX.

131 B 3

1018

